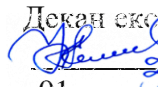

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра публічного управління, права та гуманітарних наук

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан економічного факультету
 Наталія КИРИЧЕНКО
«01» вересня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 13 ПРАВОЗНАВСТВО

(назва навчальної дисципліни)

освітній рівень	<u>перший (бакалаврський)</u> (початковий рівень (короткий цикл), бакалавр, магістр)
спеціальність	<u>072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок</u> (шифр і назва спеціальності)
освітня програма	<u>Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок</u> (назва освітньо-професійної програми)
факультет	<u>економічний</u> (назва факультету)

Робоча програма дисципліни «Правознасто»

(назва навчальної дисципліни)

Для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, що навчаються за освітньо-професійною програмою Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок, спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Розробники:

Людмила СИМОНЦЕВА – доцент кафедри публічного управління, права та гуманітарних наук, к.ю.н.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри публічного управління, права та гуманітарних наук

Протокол № 1 від «01» вересня 2023 року

Схвалено методичною комісією економічного факультету

Протокол № 2 від «01» вересня 2023 року

Затверджено на вченій раді економічного факультету

Протокол № 2 від «01» вересня 2023 року

В.о. завідувача кафедри

 Людмила СИМОНЦЕВА

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузі знань: <u>07 Управління та адміністрування</u> Спеціальність: <u>072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок</u>	Обов'язковий компонент ОП	
Змістових частин – 1		Рік підготовки	
Загальна кількість годин -120		I-й	-
		Семестр	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5 самостійної роботи здобувача – 5	I-й		-
	Лекції		
	30-год.	-	
	Практичні, семінарські		
	30-год.	-	
	Лабораторні		
	-	-	
Самостійна робота			
60-год.	-		
Вид контролю: екзамен 1-й семестр,			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

для денної форми навчання – 60:60 (1/1) .

для заочної форми навчання -

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вивчення курсу «Правознавство» є складовою частиною єдиного освітнього процесу по підготовці кваліфікованих бакалаврів зі спеціальностей економічного спрямування для підприємств, установ і організацій різної форми власності, державних та місцевих органів влади. Вивчення зазначеної дисципліни дозволить здобувачам вищої освіти набути знання щодо основних положень теорії держави та права, основних галузей права, надасть знання щодо використання основної правничої термінології. Здобувачі вищої освіти отримують знання з таких галузей права, як: конституційне, цивільне, господарське, кримінальне, трудове.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Правознавство» є формування у здобувачів вищої освіти обізнаності, правосвідомості та активної громадянської позиції, яка базується на знанні нормативно-правових актів, правових механізмів захисту прав, свобод та інтересів людини і громадянина.

Завдання курсу:

- розкриття загальнотеоретичних правових понять та категорій;
- дослідження сутності, змісту та форми держави і права;
- дослідити та виробити навички використання отриманих знань з конституційного, цивільного, кримінального, трудового та господарського права.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК09. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Програмні результати навчання:

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

ПР22. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВА ЧАСТИНА 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ТЕОРІЇ ПРАВА І ДЕРЖАВИ ТА ОКРЕМИХ ГАЛУЗЕЙ ПРАВА

ТЕМА 1. Загальні положення теорії права

Соціальні норми. Види соціальних норм. Норми маралі, звичаї та традиції, корпоративні норми, релігійні норми. Норми права, ознаки норми права. Співвідношення норми права та права. Право, система права.

Джерела права. Правовий звичай, правовий прецедент, нормативно-правовий акт, нормативно-правовий договір, міжнародний договір.

Галузі права, Предмет та метод галузі права, інститут права, норма права. Структура норми права, гіпотеза, диспозиції, санкція.

Законодавство. Система законодавства, ієрархія нормативно-правових актів, Закони, Кодекси, Постанови, Укази, розпорядження, інструкції.

Дія нормативно-правового акту у прості, часі, та за колом осіб.

Правовідносини. Структура правовідносин. Суб'єкт правовідносин. Правосуб'єктність, Правоздатність, дієздатність, деліктоздатність суб'єктів. Фізична особа. Юридична особа, держава, територіальні громади, народ України.

ТЕМА 2. Загальні положення теорії держави.

Поняття держави, визначення держави. Ознаки держави, функції держави, види функцій держави, внутрішні та зовнішні функції, теорії походження держави. Форма держави, Види, форма правління, форма територіального устрою, політичний режим.

ТЕМА 3. Конституційне право

Поняття конституційного права. Особливості конституційного права. Поняття Конституції України. Структура та ознаки конституцій. Класифікація конституцій. Поняття структури та види конституційно-правового статусу людини і громадянина. Громадянство України, принцип громадянства.

Поняття і види прав і свобод людини і громадянина в Україні. Громадянські права і свободи людини і громадянина в Україні. Політичні права і свободи громадян України. Соціальні, економічні та культурні права та свободи людини і громадянина в Україні. Механізм реалізації і гарантії прав і свобод людини і громадянина. Обов'язки людини і громадянина в Україні. Міжнародні стандарти прав та свобод людини і громадянина та їх співвідношення з національним законодавством.

Поняття прямого народовладдя. Форми безпосередньої демократії. Поняття та види виборчих систем. Виборча система України.

Конституційно-правовий статус парламенту України - Верховної Ради України. Склад і структура Верховної Ради України. Функції та повноваження Верховної Ради України. Організаційно-правові форми діяльності Верховної Ради України. Законодавчий процес та інші парламентські процедури.

Загальна характеристика статусу Президента України. Становлення інституту Президента в Україні. Порядок обрання Президента України та вступу його на пост. Функції і повноваження Президента України. Поняття виконавчої влади.

Система органів виконавчої влади. Кабінет Міністрів України – вищий орган у системі органів виконавчої влади. Склад, основні функції та повноваження Кабінету Міністрів України.

Поняття місцевого самоврядування. Система та функції місцевого самоврядування в Україні.

ТЕМА 4. Трудове право

Право людини на працю: поняття, зміст. Поняття та сторони колективного договору. зміст та структура колективного договору. особливості регулювання працевлаштування за законодавством України. Поняття і значення трудового договору. Сторони трудового договору. Зміст і форма трудового договору. Юридичні гарантії при найманні на роботу. Порядок укладання трудового договору. Особливості укладання окремих видів трудових договорів (контракт, сумісництво). Загальна характеристика підстав припинення трудового договору, їх класифікація.

Робочий час та час відпочинку за трудовим законодавством. Оплата праці. Поняття робочого часу і правові нормативи робочого часу. Скорочений та неповний робочий час. Поняття і види часу відпочинку. Види відпусток. Щорічна основна відпустка і порядок її надання. Соціальні відпустки. Відпустки без збереження заробітної плати і порядок їх надання.

Поняття, структура і функції заробітної плати. Сфери регулювання заробітної плати. Тарифна система: загальна характеристика. Системи заробітної плати. Матеріальна та дисциплінарна відповідальність працівників. Охорона праці. Поняття, значення та правове регулювання дисципліни праці. Поняття і види дисциплінарної відповідальності працівників. підстава і умови дисциплінарної відповідальності працівників. порядок застосування дисциплінарних стягнень.

ТЕМА 5. Кримінальне право

Закон про кримінальну відповідальність. Законодавство України про кримінальну відповідальність. Кримінальне правопорушення, його види та стадії. Поняття кримінального правопорушення. Класифікація кримінальних правопорушень. Кримінальні проступки і злочини. Готування до кримінального правопорушення. Замах на кримінальне правопорушення. Кримінальна відповідальність за незакінчене кримінальне правопорушення. Добровільна відмова при незакінченому кримінальному правопорушенні.

Склад кримінального правопорушення та об'єкт кримінального правопорушення. Склад кримінального правопорушення як підстава кримінальної відповідальності. Елементи складу кримінального правопорушення: об'єкт, об'єктивна сторона, суб'єкт, суб'єктивна сторона. Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння. Повторність кримінальних правопорушень. Сукупність кримінальних правопорушень. Рецидив кримінальних правопорушень. Правові наслідки повторності, сукупності та рецидиву кримінальних правопорушень.

Необхідна оборона. Перевищенням меж необхідної оборони. Уявна оборона. Крайня необхідність. Перевищенням меж крайньої необхідності. Фізичний або психічний примус. Виконання наказу або розпорядження. Покарання та його види. Призначення покарання. Поняття покарання та його мета. Види покарань. Основні

та додаткові покарання. Загальні засади призначення покарання. Підстави для призначення більш м'якого покарання або більш суворого покарання. Обставини, які пом'якшують покарання. Обставини, які обтяжують покарання. Звільнення від покарання та його відбування. Судимість. Альтернативні засоби вирішення кримінально-правових конфліктів.

ТЕМА 6. Цивільне право

Поняття та система цивільного законодавства. Джерела та система цивільного права. Здійснення та захист цивільних прав. Поняття та структура цивільних правовідносин. Елементи та структура цивільних правовідносин. Зміст цивільних правовідносин. Види цивільно-правових відносин. Поняття, зміст та види суб'єктивних цивільних прав. Поняття, зміст та види суб'єктивних обов'язків. Склад учасників (суб'єктів) цивільних правовідносин. Поняття цивільної правоздатності і дієздатності. Об'єкти цивільних правовідносин. Підстави виникнення та припинення цивільних правовідносин.

Фізичні особи як суб'єкти цивільних правовідносин. Набуття повної цивільної дієздатності фізичною особою, яка не досягла 18 років. Випадки та підстави обмеження цивільної дієздатності фізичної особи. Визнання фізичної особи недієздатною. Опіка і піклування. Юридичні особи і держава як суб'єкти цивільних правовідносин. Організаційно-правові форми юридичних осіб. Поняття і види об'єктів, цивільних прав. Речі та їх класифікація. Правовий статус тварин. Підприємство (єдиний майновий комплекс). Гроші. Валютні цінності як об'єкти цивільних правовідносин.

Правочини як підстава виникнення, зміни або припинення цивільних правовідносин. Поняття правочину та його ознаки. Види правочинів. Умови дійсності правочинів. Законність змісту правочину. Цивільно-правова відповідальність. Поняття, ознаки та функції цивільно-правової відповідальності. Види цивільно-правової відповідальності.

Право власності. Суб'єкти права власності. Поняття права приватної власності. Фізичні та юридичні особи як суб'єкти права приватної власності. Об'єкти права власності. Зміст права власності. Правомочності власника. Обов'язки власника. Загальні засади здійснення права власності. Межі права власності та підстави його обмеження. Поняття і види підстав набуття права власності. Підстави припинення права власності. Поняття та види права спільної власності. Захист права власності. Загальні положення про зобов'язання.

Право інтелектуальної власності. Поняття та види права інтелектуальної власності. Види права інтелектуальної власності. Об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності. Особисті немайнові та майнові права інтелектуальної власності, підстави їх виникнення. Використання інтелектуального продукту. Відповідальність за порушення інтелектуальних прав. Поняття авторського права. Суб'єкти авторського права. Співавторство та його види. Особисті немайнові та майнові права у сфері авторських правовідносин. Винятки та обмеження у майнових правах автора. Поняття суміжних прав у сфері авторських правовідносин. Об'єкти та суб'єкти суміжних прав. Особисті немайнові та майнові суміжні права та підстави їх виникнення. Особливості захисту авторських та суміжних прав.

Поняття зобов'язання, його зміст та підстави виникнення. Суб'єкти у зобов'язанні. Договірні та позадоговірні зобов'язання. Поняття та загальні умови

виконання зобов'язання. Договір та окремі види зобов'язань. Поняття, загальна характеристика та значення цивільно-правового договору. Свобода договору та її межі. Види договорів. Публічний договір.

Загальні положення спадкового права

ТЕМА 7. Господарське право

Поняття господарського права України. Поняття та види господарської діяльності. Поняття, ознаки та особливості господарського законодавства України. Участь держави, органів державної влади, органів місцевого самоврядування в господарській діяльності. Форми реалізації державної економічної політики. Основні напрями економічної політики держави.

Поняття суб'єкта господарського права. Види суб'єктів господарського права.

Поняття, ознаки та класифікація суб'єктів господарювання. Організаційно-правові форми суб'єктів господарювання. Правовий режим майна суб'єктів господарювання. Правовий режим власності та правові форми реалізації права власності у сфері господарювання.

Поняття господарсько-правової відповідальності. Ознаки господарсько-правової відповідальності. Принципи господарсько-правової відповідальності. Підстави господарсько-правової відповідальності. Межі господарсько-правової відповідальності.

ТЕМА 8. Судова система

Поняття судової влади та її місце серед видів державної влади. Повноваження судової влади. Здійснення судової влади.

Правосуддя, його ознаки та принципи. Завданнями кримінального судочинства. Завданнями цивільного судочинства. Завдання конституційного судочинства. Завдання господарського судочинства. Завдання адміністративного судочинства. Основні засади судочинства.

Основні поняття й інститути системи судоустрою. Судова реформа. Поняття «суд».

Місцеві суди. Апеляційні суди. Верховний Суд. Спеціалізовані суди. Спеціалізація судів.

Статус Конституційного Суду України. Засади діяльності Суду. Повноваження Суду. Склад Конституційного Суду.

ТЕМА 8. Основи міжнародного права

Сутність, джерела і система міжнародного права. Суб'єкти міжнародного права. Право міжнародних договорів. Міжнародні організації. Відповідальність в міжнародному праві. Поняття міжнародного приватного права. Суб'єкти та джерела міжнародного приватного права. Європейський суд з прав людини. Загальна декларація прав людини. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (з протоколами) (Європейська конвенція з прав людини).

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	П	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
ЗМІСТОВА ЧАСТИНА 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ТЕОРІЇ ПРАВА І ДЕРЖАВИ ТА ОКРЕМИХ ГАЛУЗЕЙ ПРАВА												
ТЕМА 1. Загальні положення теорії права	14	4	4			6						
ТЕМА 2. Загальні положення теорії держави	10	2	2			6						
ТЕМА 3. Конституційне право	16	4	4			8						
ТЕМА 4. Трудове право	16	4	4			8						
ТЕМА 5. Кримінальне право	16	4	4			8						
ТЕМА 6. Цивільне право	16	6	6			4						
ТЕМА 7. Господарське право	12	2	2			8						
ТЕМА 8. Судова система	10	2	2			6						
ТЕМА 9. Основи міжнародного права	10	2	2			6						
Усього годин	120	30	30			60						

5. ЗМІСТОВІ ЧАСТИНИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ДЕННА ФОРМА НАВЧАННЯ
1 курс 1 семестр

**ЗМІСТОВА ЧАСТИНА 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ТЕОРІЇ ПРАВА І
ДЕРЖАВИ ТА ОКРЕМИХ ГАЛУЗЕЙ ПРАВА**

Лекційний модуль:

- ТЕМА 1. Загальні положення теорії права (4 год).
- ТЕМА 2. Загальні положення теорії держави (2 год) .
- ТЕМА 3. Конституційне право (4 год).
- ТЕМА 4. Трудове право (4 год).
- ТЕМА 5. Кримінальне право (4 год).
- ТЕМА 6. Цивільне право (6 год).
- ТЕМА 7. Господарське право (2 год).
- ТЕМА 8. Судова система (2 год).
- ТЕМА 9. Основи міжнародного права (2 год).

Семінарський модуль:

- ТЕМА 1. Загальні положення теорії права (4 год).
- ТЕМА 2. Загальні положення теорії держави (2 год) .
- ТЕМА 3. Конституційне право (4 год).
- ТЕМА 4. Трудове право (4 год).
- ТЕМА 5. Кримінальне право (4 год).
- ТЕМА 6. Цивільне право (6 год).
- ТЕМА 7. Господарське право (2 год).
- ТЕМА 8. Судова система (2 год).
- ТЕМА 9. Основи міжнародного права (2 год).

Модуль самостійної роботи:

- ТЕМА 1. Загальні положення теорії права (6 год).
- ТЕМА 2. Загальні положення теорії держави (6 год) .
- ТЕМА 3. Конституційне право (8 год).
- ТЕМА 4. Трудове право (8 год).
- ТЕМА 5. Кримінальне право (8 год).
- ТЕМА 6. Цивільне право (4 год).
- ТЕМА 7. Господарське право (8 год).
- ТЕМА 8. Судова система (6 год).
- ТЕМА 9. Основи міжнародного права (6 год).

Підсумкова тека: складання екзамену.

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Комплексне використання різноманітних методів організації і здійснення освітньої діяльності здобувачів та методів стимулювання і мотивації їх навчання, що сприяють розвитку творчих засад особистості майбутніх фахівців з урахуванням індивідуальних особливостей учасників освітнього процесу й спілкування (зокрема, студентоцентроване, самостійне та проблемно-орієнтоване навчання).

З метою формування компетентностей та програмних результатів навчання, що передбачені ОП «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», впроваджуються інноваційні методи навчання, які забезпечують комплексне оновлення традиційного освітнього процесу.

Методи, методики та технології: загальнонаукові і спеціальні методи пізнання правових явищ; методики правової оцінки поведінки чи діяльності індивідів і соціальних груп, ідентифікації правової проблеми та її вирішення на основі принципів права; інформаційно-комунікаційні технології.

У програмі передбачаються такі методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда, навідні питання тощо);
- практичний метод (практичні заняття, розв’язання ситуаційних та практичних завдань, логічна характеристика понять тощо);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, заповнення та/або самостійне складання таблиць за запропонованою темою, схем, аналітичних повідомлень тощо);
- mikrolearning – технології використання коротких навчальних відео;
- bring your own device (BYOD) - технології використання власних гаджетів, згідно з якою здобувачам дозволено або рекомендується використовувати особисті мобільні пристрої (телефони, планшети, ноутбуки) для доступу до корпоративних даних та систем, інтернет ресурсів;
- самостійна робота.

Методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності.

Навчальна лекція. В ході лекції використовуються прийоми усного викладення інформації, підтримання уваги протягом тривалого часу, активізації мислення здобувачів, прийоми забезпечення логічного запам’ятовування, переконання, аргументації, доказів, класифікації, систематизації і узагальнення.

Бесіда. Бесіда організується з допомогою ретельно продуманої системи питань, що поступово підводять студентів до засвоєння системи фактів, нового поняття або закономірності. В ході застосування методу бесіди використовуються прийоми порушення питань (основних, додаткових, навідних і ін.), обговорення відповідей і думок студентів, корегування їх відповідей, прийоми формулювання висновків з бесіди.

Практичні методи навчання. Під час використання практичних методів навчання застосовуються прийоми: постановка завдання, планування його виконання, оперативного стимулювання, регулювання і контролю, аналізу підсумків практичної роботи, виявлення причин недоліків, корегування навчання для повного досягнення мети. До практичних методів відносяться також практичні задачі.

Індуктивні і дедуктивні методи навчання. Індуктивні і дедуктивні методи навчання характеризують спроможність розкривати логіку руху змісту навчального матеріалу. Застосування індуктивних і дедуктивних методів означає вибір певної

логіки розкриття змісту теми, яка вивчається: від окремого до загального і від загального до окремого.

Репродуктивні і проблемно-пошукові методи навчання

Практичні роботи репродуктивного характеру відрізняються тим, що їх застосовують за зразком раніше або щойно придбання знань. При цьому, в ході практичної роботи не здійснюють самостійного прирощування знань.

Репродуктивні вправи особливо ефективно сприяють відпрацюванню практичних вмінь і навиків, бо перетворення в навик вимагає неодноразових дій за зразком.

Проблемно-пошукові методи застосовуються в ході проблемного навчання, а саме, що під проблемною ситуацією треба вважати невідповідність між тим, що вивчається і вже вивченим.

При використанні проблемно-пошукових методів навчання викладач використовує такі прийоми: створює проблемну ситуацію (ставить питання, пропонує задачу, експериментальне завдання), організує колективне обговорення можливих підходів до рішення проблемної ситуації, стимулює висунування гіпотез, тощо.

Здобувачі вищої освіти роблять припущення про шляхи вирішення проблемної ситуації, узагальнюють раніше набуті знання, виявляють причини явищ, пояснюють їхнє походження, вибирають найбільш раціональний варіант вирішення проблемної ситуації. Викладач обов'язково керує цим процесом на всіх етапах, а також за допомогою запитань-підказок. Наприклад, бінарні методи: пояснювально-спонукальний і частково-пошуковий, спонукальний і пошуковий.

7. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Контроль здійснюється з дотриманням вимог систематичності та системності, єдності вимог і методики оцінювання, врахування індивідуальних здібностей і можливостей здобувачів, взаємозв'язку програмних результатів навчання, видів навчальної діяльності та критеріїв їх оцінювання, що відображається у тому, що процедура оцінювання повинна враховувати специфіку освітнього компоненту та майбутньої фахової діяльності, дотримання норм та правил академічної доброчесності,- відкритості та прозорості, доступності і зрозумілості критеріїв, правил та процедури оцінювання рівня навчальних досягнень.

Використовуються такі методи контролю, які сприяють підвищенню мотивації здобувачів-майбутніх фахівців до освітньої діяльності. Відповідно до специфіки фахової підготовки перевага надається усному, письмовому, практичному методу контролю знань, використовуються елементи новітніх форм контролю.

Контроль навчальної роботи здобувачів вищої освіти денної форми навчання у міжсесійний період здійснюється у перебігу аудиторних занять, що проводяться відповідно до розкладу, а також шляхом перевірки результатів самостійно виконаних ними завдань (самостійної роботи).

Контроль навчальної роботи здобувачів:

1. Поточний контроль рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти під час вивчення освітнього компоненту освітньої програми:

1.1. Поточний контроль рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти під час проведення практичних і семінарських занять;

2. Підсумковий контроль рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти після завершення вивчення освітнього компоненту освітньої програми.

Поточний контроль рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти під час проведення практичних і семінарських занять - здійснюється під час проведення семінарських і практичних занять шляхом:

1) проведення усних форми контрольних заходів:

- *усне опитування* (індивідуальне опитування, фронтальне опитування, колоквіуми тощо);
- *методи самоконтролю здобувачів* (до них відносяться питання до самоконтролю в НМКД тощо);

2) письмові форми контрольних заходів:

- *термінологічний диктант* – дозволяє встановити якою мірою здобувач оволодів понятійним апаратом, доцільне і правильне використання яким у професійній діяльності є показником її високого рівня оволодіння компетентностями та ПРН;
- *тестування* (в т.ч. і самотестування);

3) практичні форми контрольних заходів:

- *юридичний аналіз ситуацій (кейсів);*
- *перевірка завдань до самостійної роботи тощо;*

4) контрольних заходів, які поєднують усні, письмові та практичні форми:

- *робота в малих групах* (сприяє набуттю уміння ефективно працювати в команді за узгодженим планом, виконувати доручення, виявляти ініціативу і брати на себе відповідальність (наприклад, юридичний аналіз ситуації серед здобувачів однієї групи, які поділені на малі групи хто швидше та повно надасть відповідь);

5) елементи новітніх форм контролю (*відповідь за опорним конспектом, опорною схемою або таблицею, виконання аналітичних, практичних завдань тощо*).

Підсумковий контроль рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти після завершення вивчення освітнього компоненту освітньої програми. За результатами вивчення освітнього компоненту (навчальної дисципліни «Правознавство» передбачається контроль у формі складання екзамену на 1 курсі у 1 семестрі після завершення вивчення всіх тем. Перелік питань, що виносяться на екзамен складається з питань, що були предметом розгляду на лекційних, семінарських заняттях, а також з питань, рекомендованих здобувачам для самостійного опрацювання, які тематично охоплюються змістом змістової частини цієї робочої навчальної програми.

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Критерії оцінювання аудиторної роботи здобувачів

3 бали

Здобувач відмінно володіє теоретичним матеріалом, його відповідь відзначається повнотою і вичерпністю знання матеріалу; він виявляє вміння вмотивовувати власне бачення аналізованих питань, покликаючись на думки вчених. При викладі теоретичного матеріалу здобувач виявляє належний рівень логічності та доказовості, наявність самостійних міркувань і висновків, що свідчить,

що він ознайомився з рекомендованою до курсу науковою літературою, а також запропонованою до опрацювання додатковою літературою і використовує здобуту інформацію при висвітленні питання. Теоретичні положення підкріплені конкретними прикладами. Здобувач уміє застосувати теоретичні знання на практиці, пов'язуючи його з суміжними темами. Практичні завдання в аудиторії і задані додому виконав повністю. На додаткові запитання викладача відповідає чітко, послідовно, аргументовано. Здобувач уміє робити самостійні висновки, висловлює гіпотези, дискутує й аргументує, посиляючись на першоджерела.

2 бали

Здобувач знає проблемні питання, відповідь його повна й аргументована, що свідчить про міцні знання матеріалу. У викладі використовує різні погляди вчених на обговорювану тему. Здобувач опрацював рекомендовану до курсу основну літературу, але у викладі матеріалу допускається помилки у визначенні значимості того чи іншого джерела. Чітко відповідає на поставлені викладачем додаткові питання, але не завжди підкріплює відповідь прикладами. Відповідь здобувача логічна, структурована, проте допускає деякі неточності у формулювання загалень та висновків й у використанні понятійного апарату.

1 бал

Здобувач у викладі теоретичного матеріалу допускає деякі неточності, відповідь неповна, поверхова, недостатньо аргументована. Здобувач знає значну частину матеріалу, але ці знання мають не системний характер. На додаткові питання викладача не завжди дає правильну, точну відповідь. Знає стандартні дефініції, основну термінологію теми. У мові викладу трапляються граматичні і стилістичні помилки.

0 балів

Здобувач не володіє знанням матеріалу, допускає неточності і помилки при посиланні на факти і приклади. На додаткові питання відповідає лише частково. Здобувач не обізнаний з рекомендованою літературою, тому не володіє термінологією і не здатен сформулювати дефініції. Мовлення студента відзначається бідністю, відчувається брак достатнього словникового запасу та відсутність сформованого понятійного апарату.

Критерії оцінювання самостійної роботи здобувачів

3 бали

Здобувач повно і всебічно розкриває винесені для самостійного опрацювання питання, вільно оперує поняттями і термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну думку щодо відповідної теми і може аргументовано її доводити. Усі види практичних завдань правильно виконані та оформлені належним чином.

2 бали

Здобувач розкриває винесені для самостійного опрацювання питання, оперує поняттями і термінологією, демонструє знання джерел, має власну думку щодо відповідної теми, однак не може її довести. Усі види практичних завдань виконані та оформлені належним чином, проте допущено помилки у виконанні завдань.

1 бал

Здобувач розкриває не всі питання, винесені для самостійного опрацювання, невпевнено оперує поняттями і термінологією, демонструє знання більшості джерел.

При виконанні практичних завдань припускається помилок, виконані завдання оформлені належним чином, однак деякі завдання не виконані.

0 балів

Здобувач у загальних рисах розкриває питання, винесені для самостійного опрацювання, не розуміє їх сутність, намагається робити висновки, але при цьому припускається помилок, матеріал викладає нелогічно. Виконуються лише окремі завдання, винесені на самостійне опрацювання, не дотримуючись вимог при їх оформленні.

Критерії оцінювання написання здобувачами термінологічного диктанту

3 бали

Здобувач ґрунтовно засвоїв програмний матеріал, повністю надав правильні визначення термінів, відсоток правильних відповідей 86-100 %.

2 бали

Здобувач правильно та повністю надав правильні визначення термінів, проте допустив незначні помилки, деякі неточності, відсоток правильних відповідей 79-85 %.

1 бал

Здобувач не повністю надав правильні визначення термінів, допустив помилки, що свідчить про недостатнє засвоєння теоретичного матеріалу, відсоток правильних відповідей 64-70 %.

0 балів

Здобувач не надав правильні визначення повністю надав правильні визначення термінів або надав визначення із суттєвими помилками, що свідчить про незнання теоретичного матеріалу, відсоток правильних відповідей 27-55 %.

Критерії оцінювання тестових завдань (приклад)

Час виконання 80 хвилин

Структура тесту

Тест складається з **30 завдань**, за які здобувач може набрати 45 тестових балів (кожна правильна відповідь оцінюється в 1,5 бали).

За умови успішного розв'язання тестових завдань, студент може набрати від 23 до 45 тестових балів. Студентові, який набрав від 1 до 22 тестових балів, тест не зараховується.

Загальні критерії оцінювання тестових завдань

Оцінка «3 балів» – здобувач дав не менше 90% правильних відповідей.

Оцінка «2 бали» – здобувач дав не менше 51-70% правильних відповідей.

Оцінка «1 бали» – здобувач дав не менше 26-50% правильних відповідей.

Оцінка «0 балів» – здобувач дав менше 25% правильних відповідей.

Тестовий бал	Бал за 100-бальною шкалою оцінювання	Тестовий бал	Бал за 100-бальною шкалою оцінювання

45	3	22	1
		21	
44		20	
43		19	
42		18	
41		17	
40		16	
39		15	
38		14	
37		2	
36	12		
35	11		
34	10		
33	9		
32	8		
31	7		
30	6		
29	5		
28	4		
27	3		
26	2		
25	1		
24	0		
23			

Критерії оцінювання контрольної роботи

3	Здобувач має глибокі міцні і системні знання з усього теоретичного курсу, може чітко сформулювати та використовує у своїх відповідях спеціальну термінологію дисципліни, володіє понятійним апаратом, письмова відповідь не містить помилок.
2	Здобувач знає програмний матеріал у повному обсязі, але не вміє самостійно мислити. Відповідь його повна, логічна, але з певними неточностями.
1	Здобувач має початковий рівень знань, виявляє розуміння основних положень навчального матеріалу з дисципліни; здатний з помилками дати визначення понять та термінів, що визначені в КР, але висновки робить нелогічні, непослідовні
0	Здобувач зовсім не володіє необхідними знаннями, уміннями, навичками та науковими термінами з дисципліни.

Критерії оцінювання підсумкового контролю рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти з дисципліни «Правознавство»

При проведенні екзамену в усній формі оцінка кратна 5 (0, 15, 20, 25, 30, 35, 40).

Критерії оцінювання відповіді здобувачів вищої освіти на екзамені:

Кількість балів	Критерії оцінювання знань і умінь здобувача
40	<p>1. Здобувач демонструє всебічне, систематичне і глибоке знання матеріалу, у тому числі орієнтується в основних наукових доктринах та концепціях з кримінального права.</p> <p>2. Здобувач засвоїв основну та додаткову літературу, рекомендовану у силабусі / робочій програмі з дисципліни «Правознавство».</p> <p>3. При відповіді здобувач оперує не лише матеріалом, вивченим за рекомендацією викладача, а й ще володіє інформацією, отриманою самостійно та вдало її використовує при наведенні різноманітних прикладів, що ілюструють відповідь</p>
35	<p>1. Здобувач демонструє повне знання матеріалу, передбаченого силабусом / робочою програмою з дисципліни «Правознавство».</p> <p>2. Здобувач засвоїв основну літературу та ознайомлений із додатковою літературою, рекомендованою у силабусі/ робочій програмі з дисципліни «Правознавство»</p> <p>3. При відповіді здобувач оперує не лише матеріалом, вивченим за рекомендацією, а й ще володіє інформацією, отриманою самостійно та, здебільшого, вдало її використовує при наведенні різноманітних прикладів, що ілюструють відповідь.</p>
30	<p>1.Здобувач демонструє достатньо повне знання матеріалу, передбаченого силабусом / робочою програмою з дисципліни «Правознавство», у відповіді вістуні суттєві неточності.</p> <p>2. Здобувач засвоїв основну літературу, що рекомендована силабусом / робочою програмою з дисципліни «Правознавство».</p> <p>3. Здобувач може продемонструвати здатність до самостійного поповнення знань з дисципліни, розуміння їх значення для практичної роботи.</p>
25	<p>1. Здобувач демонструє знання основного матеріалу, передбаченого силабусом / робочою програмою з дисципліни «Правознавство», в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією.</p> <p>2. Демонструє засвоєння основної літератури, рекомендованої силабусом / робочою програмою з дисципліни «Правознавство».</p> <p>3. При відповіді допускає помилки та суттєві неточності на екзамені, але має достатній рівень знань для їх самостійного усунення або за допомогою викладача.</p>

20	<p>1. Здобувач демонструє знання основного матеріалу, передбаченого силабусом / робочою програмою з дисципліни «Правознавство» в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією.</p> <p>2. Здобувач ознайомлений з основною літературою, рекомендованою силабусом/ робочою програмою з дисципліни «Правознавство».</p> <p>3. Здобувач допускає помилки у відповіді на екзамені але має необхідний рівень знань для усунення найсуттєвіших помилок за допомогою викладача.</p>
15	<p>1. При відповіді здобувач має прогалини в знаннях з певних частин основного матеріалу, передбаченого силабусом / робочою програмою з дисципліни «Правознавство»</p> <p>2. Наявні помилки у відповіді на екзамені і не може самостійно їх виправити.</p>
0	<p>1. Відсутність знань значної частини основного матеріалу, передбаченого силабусом / робочою програмою з дисципліни «Правознавство»</p> <p>2. Неможливість продовжити навчання або здійснювати професійну діяльність без проходження повторного курсу з дисципліни «Правознавство».</p>

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ З ДИСЦИПЛІНИ (ФОРМА КОНТРОЛЮ – ЕКЗАМЕН)

Поточне оцінювання і контроль змістових частин (бали)									екзамен	Підсумков а оцінка
Змістова частина 1										
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9		
Max 6	Max 6	Max 6	Max 6	Max 9	Max 9	Max 6	Max 6	Max 6	Max 40	100

Оцінка з дисципліни за семестр, що виставляється у «Відомість обліку успішності» індивідуальний навчальний план (залікову книжку) здобувача складається з урахуванням результатів поточного контроль рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти під час вивчення освітнього компоненту освітньої програми та за необхідності результатів підсумкового контролю (заліку) рівня навчальних досягнень здобувачів вищої й оформлюється: за національною системою, за 100-бальною шкалою та за шкалою ECTS

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОГО РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

100-бальна шкала	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
90-100	A	Відмінно	зараховано

82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно	
1-34	F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням курсу)	

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова (основна) література:

1. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003. № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
2. Загальна декларація прав людини: ООН. Декларація, Міжнародний документ від 10.12.1948. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text
3. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту: Закон України від 08.07.2011. № 3671-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3671-17#Text>
4. Про громадянство України: Закон України від 18.01.2001. № 2235-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2235-14#Text>
5. Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус: Закон України від 20.11.2012. №5492-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5492-17#Text>
6. Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб: Закон України від 20.10.2014 № 1706-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1706-18#Text>
7. Про закордонних українців: Закон України від 04.03.2004. № 1582-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1582-15#Text>
8. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон України від 22.09.2011. № 3773-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3773-17#Text>
9. Кодекс законів про працю України: Закон України від 10.12.1971. № 322-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>
10. Кодекс України з процедур банкрутства: Закон України від 18.10.2018 № 2597-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19#Text>
11. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 07.12.1984. № 8073-X. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>.
12. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (з протоколами): Рада Європи. Конвенція, Міжнародний документ, Протокол від 04.11.1950. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text.
13. Конвенція про права дитини. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021
14. Конвенція про правову допомогу та правові відносини в цивільних, сімейних та кримінальних справах. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/997_009
15. Конвенція проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання: ООН. Конвенція, Міжнародний документ від 10.12.1984. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_085#Text.
16. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96%D0%B2%D1%80#Text>.
17. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>.

- 18.Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>.
- 19.Міжнародний пакт про громадянські та політичні права: ООН. Пакт, Міжнародний документ від 16.12.1966. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043#Text.
- 20.Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23.02.2006 № 3477-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15#Text>.
- 21.Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23.02.2006. № 3477-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15>.
- 22.Про відпустки: Закон України від 15.11.1996. № 504/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/504/96-%D0%B2%D1%80#Text>
23. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003 № 755-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text>
- 24.Про зайнятість населення: Закон України від 05.07.2012. № 5067-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5067-17#Text>
- 25.Про запобігання та протидію домашньому насильству: закон України від 07.12.2017. № 2229-VIII . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19>.
- 26.Про застосування амністії: Закон України від 01.10.1996 № 392/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
- 27.Про захист суспільної моралі: закон України від 20.11.2003 № 1296-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1296-15>.
- 28.Про Конституційний Суд України: Закон України від 13.07.2017 № 2136-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-19#Text>
- 29.Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 01.06.2000. № 755-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text>
- 30.Про оплату праці Закон України від 24.03.1995 № 108/95-ВР. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80#Text>
- 31.Про охорону праці Закон України від 14.10.1992 № 2694-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12#Text>
- 32.Про очищення влади: Закон України від 16.09.2014 № 1682-VII. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1682-18#Text>
- 33.Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів) Закон України від 03.03.1998 № 137/98-ВР. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/137/98-%D0%B2%D1%80#Text>
- 34.Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності: Закон України від 15.09.1999. № 1045-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1045-14#Text>
- 35.Про судоустрій і статус суддів Закон України від 02.06.2016. № 1402-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>
- 36.Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю: Закон України від 06 лютого 2018 року № 2275-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19#Text>
- 37.Цивільний кодекс України:Закон України від 16.01.2003. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15/conv#n3927>

- 38.Правознавство: підручник. за відп. ред. О.В. Дзери. 10-е вид., перероб. і допов. К.: Юрінком Інтер, 2019. 848 с.
- 39.Правознавство: Підручник для студентів внз/ Кол. авторів. Черкаси, 2019. 686 с.
- 40.В.Д. Гапотій, О.А. Слишик. Основи права: підручник. Мелітополь: Видавництво МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2019. 882 с.
- 41.Правознавство: навчальний посібник, за заг. ред. С.В. Петкова. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2020. 360 с.
- 42.Основи держави і права України: Підручник /За ред. проф. В.Л Ортинського, проф. В.К. Грищука, М.А. Мацька. – К.: Знання, 2018. – 583 с.
- 43.Пилипенко П.Д., Хома Н.М., Кельман М.С. та ін., Основи правознавства: Навчальний посібник. 2-ге видання, виправлене і доповнене. – Львів «Магнолія 2006», 2018. – 467 с.

Допоміжна література:

1. Блажівська Н. Є. Правова природа рішень Європейського суду з прав людини. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського*. Серія «Юридичні науки». 2018. № 2. Том 29 (68). С. 131–136.
2. Бойко М.Д. Трудове право України: навч. посіб. К.: Олан, 2017. 335с.
3. В. О. Боняк, В. А. Завгородній, А. В. Самотуга, Л. А. Філяніна. Конституційне право України : навч. посібник. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. – 293 с.
4. Ведерніков Ю.А., Папірна А.В. Теорія держави і права: нвч. посіб. К.: Знання, 2010, 333 с.
5. Глосарій із трудового права та соціально-трудоових відносин (з посиланням на досвід Європейського Союзу) / ред.: С. Г. Приходько; Міжнар. бюро праці. К. : Стилос, 2006. 431 с
6. Господарське процесуальне право : навч. посіб. / уклад. С. І. Бевз. Київ : КІІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 103 с.
7. Є. О. Мічурін. Цивільне право. Загальна частина: навч. посіб. для підгот. до іспитів та заліків. –Харків: Право, 2022. 234 с.
8. Житний О. О. Глобалізація та функції кримінального права України (окремі питання). *Вісник Кримінологічної асоціації України*. 2014. № 6. С. 45–53.
9. Житний О. О. Принцип non bis in idem у кримінальному праві України. *Вісник Кримінологічної асоціації України*. 2015. № 1 С. 33–34.
10. Забарський В.В., Богатир В.В., Стоянова Т.А. та ін. Науковопрактичний коментар «Цивільного кодексу України». К.: «Видавничий дім «Професіонал», 2013. 784 с.
11. Загальна теорія права: Підручник / За заг. ред. М.І. Козюбри. К.: Ваіте, 2015. 392 с.
12. Колос М. І. Українське кримінальне право: походження, розвиток і сучасність: монографія. Київ : Освіта України, 2019. 836 с.
13. Конституційне право України : Підручник. 11-е видання: (присвячене 30-ій річниці заснування юридичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет») перероблене та доповнене. Ужгород : РІК-У, 2023. 536 с.
14. Конституційне право України: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / За ред. В. П. Колісника та Ю. Г. Барабаша. Х.: Право, 2008. –416 с.

15. Конституційне право: підручник / за загальною редакцією М.І. Козюбри./ Ю.Г. Барабаш, О.М. Бориславська, В.М. Венгер, М.І. Козюбра, А.А. Мелешевич. - К.: Ваіте, 2021. – 528 с.
16. Копейчиков В.В. Теорія держави і права. К.: «Юрінком-Інтер», 2017. 201 с.
- Костюк В. Л. Правосуб'єктність у трудовому праві: проблеми теорії та практики: монографія. – К. : Вид. В. Карпенко, 2017. 464 с.
17. Краснов Є. В. Основні трудові права: міжнародні стандарти і законодавство України. Одеса: Фенікс, 2019. 177 с.
18. Кримінальне право України (Загальна та Особлива частини): навчальний посібник для підготовки до ЗНО / В.І. Тютюгін, М. А. Рубашенко. Харків: Право, 2021. 336 с.
19. Левченко Н. І. Правове регулювання юридичної відповідальності суб'єктів трудового права в умовах ринкової економіки: монографія. Суми: Мрія, 2015. 178 с.
20. Мельник К. Ю. Трудове право України: підручник.– Харків: Діса плюс, 2020. 479 с.
21. Митрофанов І. І. Трудовий договір як юридичний факт у трудовому праві: монографія. Одеса : Фенікс, 2014. 271 с.
22. Мілаш В. С. Господарське право : навч. посіб. для підгот. до іспитів / В. С. Мілаш. 7-ме вид., змін. Харків : Право, 2021. 402 с.
23. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України / За ред. О.В. Дзери. К.: Юрінком Інтер, 2013. Т.1. 832 с.
24. Ніколенко Л.М., Ошкадеров І.Г. Сутність та особливості економічних прав людини та громадянина в Україні. Європейський вектор модернізації економіки: креативність, прозорість та сталий розвиток: матеріали X Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 18-19 квіт. 2018 р.). Харків, 2018. Ч. 2. С. 60-63.
25. Новікова М.М., Сімонцева Л.О. АВС-засоби в системі кримінально-процесуальних засобів розв'язання кримінально-правового конфлікту: проблеми методології. *Юридичний бюлетень*. 2020. № 17.С. 112-118. <https://dspace.ksaeu.kherson.ua/handle/123456789/6591?show=full&locale-attribute=ru>
26. Організація судових і правоохоронних органів України. Курс лекцій / О.В. Матвєєвський, Л.В. Ярова. Київ: Фенікс, 2020. 376 с
27. Організація судових та правоохоронних органів. Частина 1: Основи судоустрою України / Л.М. Москвич, І.В. Назаров, О.О. Овсяннікова. Харків: Право, 2018, 244 с.
28. Орлов Ю. В. Мотив, як ознака суб'єктивної сторони складу злочину: сутність та питання доцільності законодавчого закріплення. *Право і безпека*. 2011. № 4. С. 116–120.
29. Основи держави і права України: підручник /за ред. проф. В.Л. Ортинського, проф. В.К. Грищука, М.А. Мацька. К.: Знання, 2018. 583 с.
30. Панов М. Джерела кримінального права: поняття, види, правове значення. *Право України*. 2017. № 6. С. 80–89.
31. Панов М. І. Загальні засади кваліфікації злочинів: лекція. Харків: Право, 2016. 104 с.
32. Прилипко С. М. Трудове право України в схемах і таблицях: навч. посіб. Харків : ФІНН, 2016. 557 с.

33. Руденко Л.Д., Запорожець О.Є. Корпоративний договір: порівняльно-правовий аналіз. *Порівняльно-аналітичне право*. 2018. № 5. С. 158- 160.
34. Руденко Л.Д., Кондєєв Є.С., Божко Є.І. Правові засади діяльності державних унітарних підприємств. *Правові горизонти*. 2019. № 14. С. 29-33.
35. Русаль Л. М. Юридичні факти, що є підставою припинення трудових правовідносин в Україні: монографія. Львів: Бадікова Н. О., 2015. 149 с.
36. Сав'як О.В. Правовий звичай у системі джерел конституційного права України. *Держава і право: Збірник наук. праць. Юрид. і політ. науки*. К., 2007. Вип.36. С.230-236.
37. Селезень С. В. Утрата довіри як підстава припинення трудового договору: теоретичні й практичні аспекти: монографія. Харків, 2017. 128 с.
38. Сімонцева Л.О. Механізм розв'язання кримінально-правового конфлікту. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2019. № 5. http://www.lsej.org.ua/5_2019/79.pdf
39. Сімонцева Л.О. Міжнародні стандарти реалізації альтернативних засобів розв'язання кримінально-правового конфлікту. *Держава та регіони. Серія: «Право»* № 4/2019. 163-168. http://www.law.stateandregions.zp.ua/archive/4_2019/4_2019.pdf
40. Сімонцева Л.О. Поняття та сутність захисту цивільних прав та інтересів органами публічної влади: інтегративний підхід. *Таврійський науковий вісник. Серія: Публічне управління та адміністрування*. 2022. № 2. С. 26-31. <https://journals.ksauniv.ks.ua/index.php/public/article/view/347>
41. Сімонцева Л.О. Філософсько-правові позиції формування відносних концепцій покарання кінця XVIII початку XX століття. *Modern scientific and technical methods of management information flow and their influence on the development of society Scientific and Practical Conference* February 24-25, 2020. Frankfurt am Main, Germany. P. 178-179.
42. Сімонцева Л.О. Щодо питань визнання фізичної особи, фізичної особи-підприємця банкрутом *Публічне управління та адміністрування у процесах економічних реформ: збірник тез доповідей IV Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції з дистанційною участю (11 листопада 2020 р)*. Херсон: ДВНЗ «ХДАУ», Том II, 2020. – 32-36 с.
43. Сімонцева Л.О., Проценко М.В., Гавловська А.О., Об'єктивна сторона злочинних проявів саботажу: порівняльно-правовий аналіз. *Актуальні проблеми правознавства*. Випуск 2 (22). 2020 С.154-159. http://app.wunu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/2_2020.pdf
44. Словник Загальної частини кримінального права України / авт.-упоряд.: С. Ф. Денисов, М. В. Пузиревський. Чернігів : Десна Поліграф, 2018. 535 с.
45. Словник законодавчих термінів з господарського права України: для студентів спец. 6.030401 "Правознавство" ступеня вищ. освіти "бакалавр". Херсон: Старт, 2018. - 99 с.
46. Соболев О. І., Южека Р. С. Рішення Європейського суду з прав людини як джерела кримінального права України. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2018. Випуск 2. Том 2. С. 57–59.
47. Теорія держави та права : навч. посіб. / за заг. ред. С. Д. Гусарєва, О. Д. Тихомирова. К.: НАВС, Освіта України, 2017. 320 с.
48. Терлецький Д.С. Нетрадиційні джерела конституційного права. Проблеми сучасної конституціоналістики: навч. посібн. К.: Юрінко Інтер, 2012. 368 с.

49. Тополевський Р. Б., Федіна Н. В. Теорія держави і права: навч. посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2020. 268 с.
50. Цивільне право (Загальна частина): підручник / за ред. В. С. Щербини, В. В. Резнікової. Київ : Видавництво Ліра-К, 2023. 588 с.
51. Цивільне право (загальна частина) : навч. посібник / О.В. Кіряк, Ю.П. Пацурківський, М.М. Гудима-Підвербецька. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 304 с.
52. Цивільне право (частина загальна). Курс лекцій : навч. посіб. / за ред. І. Спасиво-Фатєєвої. Харків: ЕКУС, 2021. 448 с.
53. Цивільне право України (Загальна частина): навчально-методичний посібник. Полтава: ППЕП, 2020. 199 с.
54. Цивільне право. Загальна частина: навч. посіб. / за заг. ред. С. О. Сліпченка, О. Л. Зайцева. Харків: ХНУВС, 2022. 332 с.
55. Шаповалова О.А. Майнові покарання за злочини у сфері господарської діяльності: проблеми застосування. *Право України*. 2012. № 11-12. С. 314-326.
56. Швидка Т.І. Господарське право в схемах і таблицях : навч. посіб. Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. 5-те вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2022. 186 с
57. Швидка Т.І. Господарське право в схемах і таблицях: навчальний посібник. К.: Право, 2019 - 130 с.

10.ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Аналіз судової практики Вищого суду (Касаційний цивільний суд). URL: <https://supreme.court.gov.ua/supreme/pokazniki-diyalnosti/analiz/>
2. Глосарій Верховної ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/term>
3. Всі кодекси України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/t21>.
4. Електронний архів-репозитарій наукових публікацій НПП та студентів Херсонського державного аграрно-економічного університету DSpace. URL: <http://dspace.ksau.kherson.ua/>.
5. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/>
6. Законодавство України. URL: <https://ips.ligazakon.net/resource/legislation>
7. Законодавство України. Сайт Верховної Ради України. –URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
8. Судова влада. URL: <https://court.gov.ua/>
9. Законопроекти України. URL: <http://zakon.gov.ua/>
10. Інформаційно-правові системи ЛІГА:ЗАКОН: URL: https://platforma.ligazakon.net/informatsiino_pravovi_systemy/
11. Офіційний сайт загальнодержавного науково-практичного фахового видання «Бюлетень Міністерства юстиції України». URL: <https://www.sumyjust.gov.ua/oficijni-vydannya-ministerstva-yustyciyi-ukrayiny/>
12. Офіційний сайт загальнонаціонального журналу «Економіка та право». URL: <http://economiclaw.kiev.ua/index.php/economiclaw/index>
13. Офіційний сайт загальнонаціонального науково-практичного юридичного журналу «Право України». URL: <https://pravoua.com.ua/ua/>
14. Офіційний сайт юридичного журналу «Право та інновації». URL:

<https://pti.org.ua/index.php/ndipzir/issue/archive>

15. Офіційний сайт юридичного журналу «Підприємництво, господарство і право». URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/index.php/arkhiv>
16. Правознавець. Електронна бібліотека юридичної літератури. URL: <http://pravoznavec.com.ua> .
17. Радник. Український юридичний портал. URL: [http:// radnuk.info](http://radnuk.info) .
18. Судово-юридична газета. URL: <https://sud.ua/ru/news>
19. Українське право. URL: <https://ukrainepravo.com/>
20. Урядовий портал. Сайт Кабінету Міністрів Українию. URL: <http://kmu.gov.ua> .